

Ilija Radulović
SILAZI, SILAZI

Urednik
Zoran Kolundžija

Ilija Radulović

SILAZI, SILAZI

Eseji

PROMETEJ
Novi Sad

NUŽNA OBRANA DUŠE

Pravednik je postao prognanik, prognanik na ulici nepravde...

Naslov kolumne preuzeo sam iz knjige pjesnika prava, prognanog tuzlanskog suca, sada beogradskog odvjetnika Ilije Radulovića.

Davno je to bilo. Prije pola stoljeća Mostarski kotar održavao je prijateljske odnose s pokrajinom koja se nalazi stotinjak kilometara južnije od Pariza. Svake godine u Mostar je dolazilo nekoliko francuskih srednjoškolaca. Nikada više od deset. Nakon kraćeg zadržavanja odlazili su u Trpanj i mjesec dana uživali u čarima Jadranskog mora, poluotoka Pelješca i Dubrovačke rivijere. Zauzvrat, toliko je nagrađenih mostarskih učenika odlazilo u Francusku. Svi su bili maturanti. Srećom, i ja među njima. Prvi susret s Venecijom, Ženevom i Parizom ne može se izbrisati iz sjećanja.

Zašto?

U to vrijeme Jugoslavija je bila „hermetički” zatvorena zemlja. U inozemstvo su odlazili savezni političari, veliki gospodarstvenici i reprezentativni sportaši. Nitko drugi! Obilazeći Pariz, prijestolnicu svijeta i svjetla, jednoga dana došli smo u muzej Louvre. Profesor i voditelj puta zastao je ispred velike kamene gromade i počeo pričati:

Ova gromada, djeco, visoka je dva metra i petnaest centimetara. Početkom XX stoljeća (1901) pronađena je u gradu Suzi, u današnjem Iranu.

Po sredini kamene gromade, vidite, prikazan je car Hamurabi kako okrunjen sjedi u planini Šamaš i ispred boga Sunca prima blagoslov zakonika koji je nastao oko dvije tisuće godina prije Krista. U jednoj ruci car drži vladarski štap, u drugoj prsten pravde i zapovijeda: „Oko za oko, zub za zub“. Onaj tko povrijedi dostojanstvo čestita čovjeka, ponos i čast žene i majke, bez glave može ostati.

Car Hamurabi nije imao milosti. Njegovo vrijeme nije poznavalo žalbu, zastaru, aboliciju i pomilovanje. S fenomenom babilonskog

prava i vladavinom cara Hamurabija upoznao sam se na prvoj godini Pravnoga fakulteta. Rado se prisjetim elokventnih i „razbarušenih“ predavanja profesora Đorđa Samardžića.

Nekoliko stoljeća poslije, 450 godina prije Krista, dogodila se kodifikacija rimskog prava. Zakonik dvanaest tablica – Lex duodecim tabularum – bio je napisan na dvanaest limenih ploča i izložen na središnjem rimskom forumu. Svakom je bio dostupan. Čast i dostojanstvo čovjeka bili su zaštićeni strogim kaznama. Ako bi netko oklevetao čestita čovjeka, povrijedio dostojanstvo žene, majke, po Zakoniku dvanaest tablica mogao mu se užarenom šipkom na čelu utisnuti znak klevetnika. Takva čovjeka svatko bi se klonio. Kazne su, s vremenom, išle prema razumnijim načelima.

Ako kao putnik i namjernik uđete u drevni grad Kotor, u postojbinu Ilije Radulovića, junaka današnje priče, na glavnome trgu, Trgu od oružja, ispod velikog zvonika možete vidjeti stup srama – *torrisi torturae*. Za taj stup klevetnik je bio vezan da ga svatko može vidjeti i prijekor mu uputiti. Da živimo vrijeme 12 tablica rimskog prava i Statuta Mletačke Republike, pitam se koliko bi ljudi hodalo s utisnutim žigom klevetnika i koliko bi ih po glavnim gradskim trgovima bilo vezano uz stup srama. Puno! Sigurno puno!

Kako ranjeno tijelo tako i ranjena, zdrobljena duša ima pravo na svoju obranu. U knjizi *Nužna obrana duše* pjesnik prava piše o tome kako je Jaša Tomić, ugledni građanin Novoga Sada, na željezničkoj postaji zario nož u srce Miši Dimitrijeviću jer je, u svome dnevnom listu, uprljao čast njegove žene Milice. Bilo je to 1900. godine.

Tri tisuće žena, iz dana u dan, branile su Jašu Tomića jer je kao muž stao u obranu časti svoje čestite, a grubo oklevetane žene. Ova živopisna knjiga zavrijedila je nadahnut predgovor Dobrice Ćosića, jednog od najvećih srpskih pisaca. Za autora to je priznanje od kojega veće biti ne može.

U jednoj prethodnoj kolumni pisao sam o tome kako su, prije rata, u Kaznenom zakonu naše zemlje postojala dva ozbiljna kaznena djela. Kazneno djelo uvrede i kazneno djelo klevete. Jedno i drugo, kao sankciju, imali su novčanu kaznu i kaznu zatvora od tri mjeseca do godine dana. Visina novčane kazne i duljina zatvora mjerili su se po tome je li kazneno djelo učinjeno preko tiska, na javnome mjestu ili u sredstvima javnih komunikacija. U novome kaznenom zakonodavstvu za počinitelje ovih djela nema kaznene odgovornosti.

Za izgovorenu riječ nitko ne odgovara, pa bila ona teška kao olovo, crna kao vrag crni, opasna i opaka poput koronavirusa. S društvenim mrežama, zadrugama, farmama i „razularenom“ slobodom govora neće biti sreće. Neće biti dobro.

Zato živimo u vremenu u kojem je zlo sve opasnije, a dobro, iz dana u dan, sve ugroženije. Latinska sentenca *Divide et impera*/Zavadi pa vladaj u našoj zemlji izgovora se poput molitve Očenaša. Ružna riječ dođe na ružnu riječ. Krv dođe na krv. Neprestano se krećemo putem koji iz prethodnog zla vodi prema novome i još gore.

Svako zajedništvo može se dovesti u pitanje. Uvijek i najlakše među onim narodima koje je opteretila povijest, a ne znaju među sobom razgovarati. Acerima proximorum odia/Mržnja među najbližim je najupornija, kaže drevna latinska sentenca. Zato naš nobelovac, poput grčkog mudraca, piše:

„Dobro ste podijelili svijet. Sve što je svjetla i ljepote – uzeli ste sebi, a sve što je mrak i tegoba – ostavili ste nama. Ni sunce ni mjesec nisu jednako naši kao što su vaši. Naši pogledi nisu ni prema istoku ni prema zapadu, nego prema praznim prozorima.“

S vremena na vrijeme poštar zna donijeti radost. U velikoj žutoj kuverti, s dirljivom kolegijalnom posvetom, ovih dana donio mi je dvije knjige: *Proricanje prošlosti* i *Nužna obrana duše*.

U rukama držim, listam i ne odvajam se od knjiga pjesnika prava, prognanog tuzlanskog suca i beogradskog odvjetnika Ilije Radulovića.

Nekoliko njegovih tuzlanskih presuda uzburkale su domaću i svjetsku javnost. O njima su pisali vodeći američki i europski listovi. Kao pravni unikati proučavaju se u zemljama zapadne Europe i Amerike. Nažalost, ne i na našim pravnim fakultetima. Boljih primjera nije moguće naći. Svaka od ovih presuda svjedoči o tome koliko znanja, hrabrosti i etičnosti mora imati sudac koji u rukama drži prsten pravde iz kojega, kao kod cara Hamurabija, mora isijavati svjetlost zakona.

Poput stijene cara Hamurabija, sudac Ilija nijednoga trena nije odstupio od sudačkog načela: *Non sub homine, sed sub lege!* Nikada prema čovjeku, nego prema zakonu.

U razgovoru s prijateljima koji su ga upozoravali da režim nema milosti uvijek je ponavljao svoj kredo: *Omnia mea mecum porto*/Sve svoje nosim sa sobom.

Skupo je platio svoju sudačku čestitost. Nakon nekoliko presuda razriješen je dužnosti suca. Otišao je u neizvjesne vode odvjetničkog poziva. Pravednik je postao prognanik. Prognanik na ulici nepravde! Evo presuda za povijest prava, pravde, sudačke čestitosti i odlučnosti.

U vrijeme hrvatskog proljeća, beogradskih i sarajevskih studentskih nemira (1971), kada se društveni poredak ozbiljno zaljuljao, pred Okružnim sudom u Tuzli počeo je proces u razvikanoj aferi „Magnetofonska vrpca“. Na optuženičkoj klupi našao se dr Nebojša Ivković, ravnatelj bijeljinskog medicinskog centra. Optužen je za počinjenje teškog kaznenog djela protiv časti i ugleda države, njezinih tijela i najviših predstavnika. Povrijediti druga Tita, najvišeg sina naših naroda i narodnosti, i Savez komunista, revolucionarnu avangardu radničke klase – u olovna vremena nije moglo biti većeg grijeha. Ljudi starije životne dobi znaju kako je ovo bio velik i neoprostiv grijeh. Počiniteljima ovih kaznenih djela širom su bila otvorena vrata zloglasne zeničke kaznionice i tamnice.

Glavni dokaz optužbe bila je magnetofonska vrpca koju je svom kolegi i ravnatelju podmetnula dr Tatjana Labej. Tužitelj je bio u komfornoj situaciji. Optužnica je čvrsta kao stijena, iz dana u dan uvjeravao je kolege tužitelje, predstavnike vlasti i one koji su o tome pisali naručene osvrte. Sve je na magnetofonskoj vrpici. Sve se dobro čuje i dobro razumije, mislio je. Pogriješio je toliko što nije shvatio u čijim je rukama žezlo pravde.

Na koncu dokaznog postupka, u času kada tužitelj i branitelj nisu imali drugih dokaza, po službenoj dužnosti odlučio je sudac Ilija saslušati sudskog vještaka etike. Znao je pjesnik prava da se na neetičnom dokazu ne može zasnivati zakonita presuda. Trebao je stručnu potvrdu svoga razmišljanja. U košmaru noćnih razmišljanja odlučio je optuženog doktora osloboditi kaznene odgovornosti. U obrazloženju odluke pozvao se na Kanta, Hegela, najveće pravne mislioce i filozofe. U tuzlanskim i bosanskohercegovačkim pravosudnim i političkim krugovima nebo se na zemlju spustilo. S Romanije i jedne proslave zagrmio je i Josip Broz Tito: „Boga mu, drugarice i drugovi, ovdje kod vas u ustaničkoj Tuzli ima neki sudija koji piše romantičarske presude. Gdje nas to vodi, Boga mu?!“

Fra Ivo Mršo, svećenik u tuzlanskom kraju, pozvao je na večeru dvojicu prijatelja. I jedan i drugi bili su suradnici tajne policije, Udbe. Svećenik je to znao. U ugodnoj atmosferi, uz mezu i piće, svećenik

je iznosio svoja razmišljanja. Pričao je što o stanju u zemlji piše emigrantski tisak. Bio je optužen. Javnost se uznemirila i uzburkala.

„Za ovaj proces dugo sam se pripremao, pročitao sam sve do čega sam mogao doći. Najviše sam se zadržao na proučavanju Svetog pisma. U svojoj odluci pošao sam od Hegelove postavke da istina u mislima ostaje pri samoj sebi. Prihvatio sam mišljenje francuskog sociologa Simmela da je stan prošireno, intimno tijelo čovjeka. Optuženi svećenik bio je pri svojim mislima u svom stanu. U zatvorenom prostoru.“

Uvjetnom osudom sudac Ilija izazvao je vulkan optužbi.

Umjesto očekivane teške kazne i zeničke tamnice, fra Ivo je gradom ponosno hodao, mise služio i propovijedi održavao.

Prije nekoliko dana u Zagrebu je od koronavirusa u 62. godini umro dr Ante Kovačević, filozof, poliglot, jedinstveni erudit. Bečki student i doktorand zbog nekoliko izgovorenih riječi u Zenici je izdržao osam godina strogog zatvora. Njegova nesreća bila je u tome što je postupak vođen u Zenici, a ne u Tuzli, što je sudio netko drugi, a ne sudac filozofije prava i etike – Ilija Radulović. Treću presudu sudac Ilija u Tuzli nije mogao preživjeti.

Na optuženičkoj klupi Okružnog suda našli su se Ilija Pajić, predsjednik općine Ugljevik, i Ilija Viflović, tajnik Općinskog komiteta Saveza komunista. Prvorborci su. Jedan i drugi. Bili su optuženi za pronevjeru značajnijeg iznosa. Dan prije izricanja presude u Tuzlu su došli Cvijetin Mijatović, član Predsjedništva Jugoslavije, i Franjo Herljević, savezni ministar unutarnjih poslova. Od predsjednika Suda i suca Ilije tražili su da kazna ne smije biti veća od pet godina i da oni, istaknuti prvorborci, ne smiju završiti u pritvoru. U isto vrijeme dvije tisuće boraca i sudionika rata uputilo je peticiju s istim zahtjevom.

Dva sata pred izricanje presude predsjednik Suda pozvao je suca Iliju i rekao mu:

„Ako ne bude onako kako su tražili drugovi Cvijetin i Franjo, meni i tebi ovo je posljednji dan u Sudu. Upamti to, Ilija!“

U sudnici je zavladao muk. Nitko nije mogao pretpostaviti da će sudac Ilija optuženog predsjednika općine i tajnika Općinskog komiteta Saveza komunista osuditi na kazne zatvora u trajanju od šest godina. I pritvoriti ih!

Sudjelovanje optuženih u narodnooslobodilačkoj borbi nisu olakšavajuće, nego ozbiljne otežavajuće okolnosti. Sudjelovanje u

ratu naplatili su visokim društvenim položajem. Oni su izdali temelje revolucije.

„Neće on suditi suborcima iz moje brigade!“ grmio je Cvijetin Mijatović.

I tu je bio kraj!

U obnovljenom tuzlanskom gradskom parku nalazi se kameni obelisk na kojem je ispisana Povelja Kulina bana. Eto tu, barem ja tako mislim, u istoj veličini trebalo bi postaviti kameni obelisk i na njemu uklesati reljef Ilije Radulovića, kao put i smjer kako se treba i kako se mora obnašati sudačka čast i dužnost. U protivnom, sve će se, kako piše Sv. Augustin, pretvoriti u špilju razbojničku.

Josip Muselimović

SRBIJA NA TITANIKU

„U pitanju je borba između otvorene Srbije i zatvorene Srbije, između Srbije života i Srbije smrti, između Srbije koja prozbi kišu od svog vođe i Srbije sa sistemom za navodnjavanje“, piše advokat Ilija Radulović vladiki Atanasiju.

Vaše Preosveštenstvo, smeta Vam Bosna pod protektoratom Ujedinjenih nacija, a ne smeta Vam Srbija pod protektoratom politike rata, izolacije, sirotinje, bede, mržnje, deoba, jadila, smrzavanja, terorizma, opšte anomalije, bezbožništva, dilera, švercera, ubica, mafijaša, poludele mržnje, prolivene krvi, razvlašćenog razuma, poroka kao vrlina, besmisla kao smisla, propasti kao cilja, uništavanja kao stvaranja, smrti kao života, izdajstva kao patriotizma, govora na jatagan, države kao spahiluka, hajdukluka kao načina života, podaništva kao građanstva, partijske države kao pravne države.

Vratili smo se u vreme nahija i knežina, muselina i kadija, hajduka i buljubaša, oberknezova i bašknezova, vilajetskih i velikih knezova. Od vojvode a la Vuk Mićunović stigismo i padosmo do divizija vojvoda bezimenosti, od ljudi postali smo pretežno neljudi, od junaka mnogi su ratni zločinci, jer smo rat pretvorili u veliki zločin.

Stigosmo ovako do Strašnoga suda, a pred njim se govore samo istine.

Veliki Inkvizitor je na ovom prostoru sagradio čvrstu Vavilonsku kulu na stvarnim psihičkim osobinama ovoga naroda. On je zasnovao vlast na instinktu naroda „porobite nas, ali nas nahranite“. Ovaj narod ne zna da se ovako sagrađena Vavilonska kula bez Boga završava antropofagijom.

Ova situacija podseća na situaciju koja je naterala Tomasa Mana da se za vreme Hitlerove vladavine istinom oglasi o svom narodu. „Ja ne bih mogao da živim, ne bih mogao da radim, jer bih se ugušio kad ne bih imao priliku, kako kažu stari narodi, srce da operem, da povremeno neskriveno izrazim svoju neprijatnu odvratnost pred

onim što se kod kuće događa kroz jadne reči i jadona dela... Jadan je onaj narod koji izlaz za sebe traži u užasima rata, koji je od Boga i ljudi omrznut. Taj narod je izgubljen. Gospode, pomoz mojoj pomračenju i zloupotrebnoj zemlji da načini mir sa svetom i sa samom sobom.“

Zlo osvetoljubivosti

Vuk Drašković je postupio tomasmanovski kada je saopštio istinu o onome što smo postali i o onome što smo i u ovome ratu. Jedan mali narod može se spasiti samo idejom pravde, slobode i prava. Ima pravo da se brani i da ratuje, ali po odredbama četiri Ženevske konvencije od 11. avgusta 1949. godine. Ko se služi talionskim načelom „Oko za oko i zub za zub“ postaje veliki samo u jednom velikom ratnom zločinu i pravi jednu široku i prostranu stazu svoga izlaska i odlaska iz sveta ove civilizacije i života.

Dakle, Vuk Drašković usvaja istinu „istina će vas osloboditi“. On se udvara istini, a ne narodu. Ova slabost u politici je vrlina u hrišćanstvu. To hrišćane raduje!!!

Na ovom koridoru istine nalazi se proklamacija kralja Nikole hercegovačkom narodu januara 1876. godine.

„Muhamedanci! Iako ste druge vjere, vi ste braća naša. U oslobođenoj Hercegovini, vi ćete živjeti slobodno. Zakon će u njoj za svakoga jedan i jednak biti, a za sve pravedan. U vjeru vašu, kao u svetinju, neće niko dirati. Ako ne možete već danas sa vašom braćom hrišćanima zajedno boriti se protiv Osmanlija ja vas pozivam da sjedite mirno. U tom slučaju sa životom i imanjem svojim bićete sigurni od svakoga napada i povrede.“

Crnogorski kralj se obraća svome narodu naredbom da se ne sme služiti osvetom:

„Sloboda u kojoj se danas nalazite ne smije vas zanijeti na osvetu prema braći svojoj muhamedanske vjere. Ja želim da duh bratstva i pomirljivosti zavlada među vama.“

Razlozi Neba i Zemlje

Ovaj moćnik duha sa krova crnogorske pameti služi se liturgijom duha i sistemom ljudskih prava, ali ne sistemom aparthejda!!!

I sveti Petar Cetinjski saopštio je svome narodu istinu o njegovim slabostima, rekavši:

„Vama je protivno sve što je Bogu i poštenim ljudima ugodno, vi ste od Boga odstupili i sasvijem strah Božiji izgubili, vi ne nađete dobra i poštenja niučem, nako u svoje zlo i bezakono samovoljstvo, vi neimate višije zlotvora od samijeh sebe i vama niko ništa ne čini bez vaše zađevice. Ja s velikom žalošću i sa suzama vidim da svi naši neprijatelji i svi đavoli od svijeta ne bi vam mogli toliko zla, toliko štete ni sramote učiniti, koliko vi sami sebi činite. A šta je fajda žaliti i plakati, kad više ljubite zlo negoli dobro i sramotu negoli poštenje, i kad ne slušate što vas ja učim i savjetujem. *Vi nikoga ne slušate ko za dobro vaše radi i govori, a neka dođe koji lažac među vama, svi ćete mu vjerovati.*“

Eto, ovako je oprao svoje srce jedan vladika Doma Molitve!!!

Međutim, ovako ne mogu da govore vladike Razbojničke Pećine pošto je njihova glavna ambicija da vladaju i zavladaju velikim masama. Ne interesuje njih istina, ljubav, mir i radost, krotkost, nada, niti Riječ Gospodnja, jer Teritorija je njihovo „Carstvo Nebesko“.

Teritorija je Zlatno Tele i za Hitlera!!!

Imate snažno osećanje mržnje prema zapadnoj civilizaciji, hrišćanstvo svodite na Svetosavlje kao Enver Hodža marksizam na svoju Despotiju. Srbiju ustoličavate kao Jerusalim vrlina, svet je za Vas samo Pravoslavlje, drukčije mišljenje je zločin. Ovo me podseća na bulanžizam u Francuskoj, hitlerizam u Nemačkoj i fašizam u Italiji. Svi su totalitarci isti, jer su makjavelisti. Osećanje dužnosti imaju samo prema svojoj grupi i zato se nalaze stalno u ratu protiv svih onih koji njihovu ideologiju ne primaju. Rat je jedini oblik njihove komunikacije sa svetom. Njihovo bitno obeležje je zatvorenost i borbenost.

Zato fašisti 20-tih godina ovoga veka uzvikuju: „Ne trebaju nam ni Lenjin ni Vilson“.

To i Vi hoćete!!!

U borbi između zveri važna je samo fizička snaga, a u ratu naroda prevashodan je cilj borbe i moralni ideal.

Sapienti sat!

Sabornost je osnovno obeležje hrišćanske misli, jer „svi u Jednom Hljebu imamo jednu Zajednicu“ (Ps. I, glava X).

Zato su pravi hrišćani anacionalni i apatridni kao što su to i prave pristalice tržišne ekonomije, s tim što hrišćanin obezbeđuje pliromu i punoću svoga života.

Ne znam da li znate da je Deklaracija prava čoveka i građanina religioznog porekla. Jelinek je dokazao da je nastala u verskim zajednicama u Engleskoj, pa je zatim prenetu u Ameriku i Francusku. Njen izvor se nalazi u religioznoj svesti i potrebi slobode savesti i bezuslovnog značenja ljudske ličnosti. Ličnost ima značenje, a prava i slobode su priznate vrednosti.

U „Pismu Diognetusu“ stoji ovaj kosmopolitizam:

„Svaka strana zemlja je hrišćanska domovina, a svaka domovina im je strana zemlja“.

Ovi razlozi Neba i Zemlje kažu da je ovaj Svet jedno Selo, a Kuća nam je tamo gde živimo.

Meni je jasno ko je vladika Doma Molitve, a ko je vladika Razbojničke Pećine. Osećam ih po ljubavi i mržnji. Ne razlikuju se po rečima. Krotkost, mir, radost su obeležja govora iz Doma Molitve.

Ipak, ovde je u pitanju nešto značajnije. Srbija je u ovom trenutku društveno, politički, ekonomski, pravno, duhovno i moralno na „Titaniku“. Titanički život nije normalan, prirodan, regularan, razuman, razvojan, socijalan, saboran, duhovan, kulturno, saobraćajan, zdravstven. Pošto je moj pretpostavljeni u politici samo interes građana Srbije, zaokupljen sam traženjem puta spasa iz ove situacije. Mislim da se ovaj put spasa nalazi u povratku Srbije u svet i sveta u Srbiju, a ne u ustoličavanju Vaše filozofije Palanke i bizmarkovskog nacionalizma. Zatvorena Srbija je Srbija furune, krpe, podanika, partijske države, dogovorne ekonomije, despotije, manufakture, seoskih vidara i vračara, laži, mraka, neznanja, kolektiviteta, egalitarne ideologije, mađijske religije, a ne religije iskupljenja i pronađenog smisla, niti pojedinca lišenog ljudskog dostojanstva, slobode, prava, individualnosti i hijerarhije vrednosti.

Aćim Čumić kaže da su seljaci iz njegovog sela pisali Knezu Milošu prozbu da im pusti kišu.

Ovaj podatak mnogo govori i mnogo znači!

Ova prepiska između Vaše svetosti i Vuka Draškovića nije polemika nego Polemos!

U pitanju je borba između otvorene Srbije i zatvorene Srbije, između Srbije kao dela civilizacije i Srbije kao jednog ograđenog prostora, između Srbije života i Srbije smrti, između Srbije Nikole Tesle, Mihajla Pupina, Dade Đurića i Miloša Crnjanskog i Srbije duhovnih bezimenovića koji beže u množinu, između Srbije svetlosti i Srbije

mraka, između Srbije koja prozbi kišu od svoga vođe i Srbije sa obezbeđenim sistemom za navodnjavanje, između Srbije sa dušom i Srbije sa razrokom dušom, između Vaše etničke Srbije i moje građanske Srbije.

Kada je Fransoa Miteran poslao, ovih dana, avion za g-dina Vuka Draškovića, shvatio sam da je svet ovim manirom saopštio građanima Srbije da prima građansku Srbiju i da se Svet želi vratiti u takvu Srbiju.

Između filozofije koja Svet svodi na sve Srbe i filozofije koja Svet svodi na sve ljude postoji jedna razlika koja ih dovodi u antinomsku poziciju. Zato je prirodno i normalno što je došlo do ovoga do čega je došlo između vašeg Preosveštenstva i g. Vuka Draškovića, s obzirom na to da je onaj koji shvata da je Svet u svim ljudima uškopljen shvaćanjem da je Svet u svim Srbima.

Od ove Srbije jedino je gora Vaša Srbija!

S poštovanjem i sa rukoljubom
Vaš Ilija Radulović

Šabac, 26. jul 1994.

ZNANJE NEMA GODINE

Komunisti su bogato manipulirali sa mladošću. Tako su radili i nacionalsocijalisti. Hitler osniva 1925. godine Hitlerovu omladinu. Hitlerovci se pojavljuju u periodu od 1930. godine do 1933. godine kao stranka mladih, pa 1930. godine Hitler ima 41 godinu, Gebels 33 godine, Gering 37 godina, Hes 34 godine, Rozenberg 37 godina, Himler 30 godina, Hajdrih 26 godina, Dare 35 godina, Ribentrop 37 godina. Među starije hitlerovce se ubrajaju Lej sa 40 godina i Rem sa 43 godine.

Mladost je lako zavesti velikim idejama, ubedjenjima da treba da čini velika dela, avanturizmom akcija, mitom nacionalne slave, autoritetom vlasti. Suština programa nacionalsocijalista se sastoji u nasilju i teroru, pa je u tom smislu pogodnija smelost mladih od pameti, znanja, veštine i mudrosti starijih.

Jedino se na ovaj način može objasniti da je ratni idol Nemačke, Paul fon Hinderburg politički slabiji od Hitlera. Poznato je da je Paul fon Hinderburg, junak sa Tanenbergom, maršal, izgubio politički duel od Hitlera, austrijskog kaplana i nemačkog uličnog žbira. U tom trenutku je Hitler bio 40-to godišnjak, a Paul fon Hinderburg star čovek. Nije sporno da bi jedan deo svetske istorije imao kvalitetniji i srećniji tok da je pobedio stari maršal mladoga kaplana.

Poznati francuski političar, Aristid Brijan živio je 70 godina. Vrhunac svoje političke karijere doživljava u 66-oj godini. Pariski ugovor iz 1928. godine o zabrani rata nosi i njegovo ime.

To se desilo 4 godine pre njegove smrti.

Žorž Klemanso je u vreme Konferencije mira 1919. godine imao 77 godina. Vrhunac svoje političke karijere je dostigao tek 1918. i 1919. godine, s tim što je istinski politički vrh imao u 79. godini starosti.

I dr Gustav Štrezeman (10. V 1878–3. X 1929) doživljava svoj politički floribus na kraju svoga života. On je suvereno vladao od 1926. do 1929. g. političkom scenom Nemačke, a umro je 3. X 1929. g.

Engleski politički život, takođe, potvrđuje istinu da su političari najuspešniji u podmaklim godinama.

Nevil Čemberlen, polubrat Ostina Čemberlena, postaje premijer Engleske u 68. godini, a Vinston Čerčil se prvi put ustoličio u premijerskoj fotelji kao 66-to godišnjak. On dobija Nobelovu nagradu u 79. godini života, 1953. godine.

Sve se ovo odnosi i na političke karijere Stenlija Baldvina, Remzi-je Magdonalda, Ostina Čemberlena, Rejmona Poenkarea, Eduara Eri-joa, Jozefa Virta, Hermana Milera, Vilhelma Marksa, Hansa Lutera, Zinovljeva, Kamenjeva, ...

Briljantne političke karijere ostvaruju Gromiko, Josip Broz, Mo- lotov, Deng Sjao Ping, Brežnjev, Staljin, Suslov.

Poznato je da je Ronald Regan u 70. godini ušao u Belu Kuću i postao predsednik Sjedinjenih Američkih Država. Bez ikakvih poteš-koća je pobedio u drugom mandatu i njegovo osmogodišnje predse-tnikovanje se ocenjuje kao jedno od najuspešnijih u istoriji Sjedinje- nih Američkih Država.

Dobro se zna ko su u srpskoj političkoj istoriji bili Milan Piroća- nac, Jevrem Grujić, Ljubomir Kajević, Jovan Ristić, Milomir Janko- vić, Jovan Marinović, Miloje Petrović – Blaznavac, Milovan Milova- nović, Nikola Pašić, Vladimir Jovanović, Slobodan Jovanović, Gliša Geršić, Andra Nikolić, Jovan Đaja, Mihailo Popović.

Pamet i znanje nemaju godine, a to je najvažnije u svakom poslu.

Mladost je Guliver nagona, a Liliputanac razuma. U mladom čoveku postoji usađena želja za igrom mašte, za dodirom sa svetom avantura i onim „što nikada nije bilo i što ne može biti“, stalno želi da ide korak dalje od čisto racionalnog mišljenja, mladost vidi Nebo i juriša na to Nebo. Psihički jelovnik mladosti je opasnost, brzina, ne- izvesnost, nered, kaos, takmičenje, neodmerenost, robespijerovska taština, neadekvatno procenjivanje situacija, nepoznavanje stvarnih svojih mogućnosti, teško kontroliše i obuzdava unutrašnje mrakove i zverinjake, voli igru, rasonodu, opasnost, dvoboj i rat.

Ove osobine mladosti su pogodne za manipulaciju i zloupotrebu. Sa ovim osobinama se lako izlazi na ulicu i u nered, ali ne i u jednu politiku shvaćenu kao veštinu mogućeg.

Ne može znanje i pamet da zameni i odmeni ni najlepši fizički izgled. Posebno političku veštinu ne može da zameni fizički izgled berberina sa obližnjeg ugla. Za mene je uvek bio lepši Hemingvej od berberina.

Osnovna misao prirode je aristokratska, jer u njoj pobeđuju i ostaju najbolji. Zato doživljavam u politici kao lažnu dilemu mladost ili starost, jer je jedino važno na političkom tržištu znanje i pamet.

Dakle, sposobnost, a ne godine!

„Poziv na žrtvu“, NIN br. 2276.

ŽRTVA – ZA MIR I ŽIVOT

Vaše visokopreosveštenstvo, pročitao sam Vaš „Poziv na žrtvu“ u NIN-u od 12. avgusta 1994. godine. Kažete da se ova žrtva ovoga naroda mora učiniti, jer se u Bosni i Hercegovini „bije bitka za slobodu zlatnu i obraz časni čitavog pravoslavlja, za dušu i pravdu čitavog svijeta, za svetinju bogolikog ljudskog dostojanstva“.

Meni ne smeta što Vi ovako pogrešno procenjujete i ocenjujete ono što se dešava u Bosni i Hercegovini, ali mi smeta što proklinjete, etiketirate, ekskomunicirate, progonite, mrzite i ubijate drukčije mišljenje.

Proglašavate da je nesporno ono što je sporno, s obzirom na to da sve ovo što se dešava u Bosni i Hercegovini dešavalo se i za vreme srpsko-turskog rata 1876. godine. Postavljena su ista pitanja, postojale su iste dileme i podele u mišljenjima.

Mnogo je bilo kolebanja u Srbiji 1875. godine, da li da se pomogne hercegovački ustanak. Vlada Srbije se sa Skupštinom izjašnjava la o ovom pitanju u Odboru za adresu, pa onda u plenumu, krajem avgusta 1875. godine, u Kragujevcu. U Odboru za adresu je došlo do podele u glasanju, jer je 21 glasalo za pomaganje ustanka, dok je 12 glasalo protiv. I u Skupštini je došlo do podele prilikom glasanja, tako da je 77 glasalo za pomaganje ustanka, a 30 poslanika je glasalo protiv. Interesantno je da je protiv pomaganja ustanka u novcu glasao Milutin Garašanin, a nije nigde zabeleženo da je izdajnik. Poznate varoške gazde Simo Nestorović i Aleksandar Nikolajević ovako su obrazložili svoje glasove protiv pomaganja ustanka:

„Mi ne glasamo protiv pomoći ustanicima zato što smo hladni prema braći, nego zato što će to koštati Srbiju i novaca i krvi, a ne znamo hoćemo li pomoći... Braću ne osloboditi, a sebe upropastiti, nismo za to. Srbija će opet lako podići ustanak u Bosni i Hercegovini, no ako Srbija propadne, onda nema više.“

Ovako je razmišljao i knez Milan, rekavši:

„Ja neću u Kragujevac, jer ne odobravam radnju Ristićeve vlade. Ona hoće da uvuče zemlju u rat, a ja to ne dam bez velike nužde, jer neću da metnem na kocku ovo parče krvavo stečene zemlje i presto koji sam nasledio od mojih slavni predaka. Skupština ne zna šta radi kad se upušta u pretresanje pitanja o ratu. Ona misli da to može činiti kao što pretresa pitanja o šumama, o porezu ili o činovničkim dijurnama. Ali Skupštinu prisluškuje cela Evropa, koja se trudi da predupredi rat. No, ja ne zameram prostim ljudima, jer oni veruju što im se odozgo kaže i povode se za svojim osećanjem, već zameram Ristiću, koji je bio dugo godina u Carigradu, video svojim očima silu Tursku i izbliže poznao njene moćne zaštitnike. On treba da zna da se mi ovako *mali* i nespremni ne smemo igrati vatrom, jer možemo oprljati prste, a kad to bude, ko će pokrenuti narod na rat onda kada se doista moradne ratovati.“

Poznato Vam je, Vaše visokopreosveštenstvo, sigurno da su ovakve političke refleksije i ocene kneza Milana bile potpuno ispravne, s obzirom na to da je ruski izaslanik u Carigradu Gorčakov otvoreno rekao našem izaslaniku Milosavu Protiću:

„Pa šta ćemo sad? Zašto nas ne poslušate?... Ja vam kažem da Bosnu nećete dobiti, pa ma šta radili, jer moram vam priznati da je grof Andraši na sastanku u Rajhstatu izjavio da interesi austrijske monarhije ne dopuštaju videti snažnu Srbiju ili kakvo Slovensko carstvo, i po tome Bosnu nećete dobiti, opet vam kažem. Ako budete srećni u ratu, možete dobiti malo okrugljene granice, ali Bosnu nećete dobiti, ma koliko prošli u nju. Austrija ne da jaku Srbiju.“

Ovo je toliko jasno da mi je jedino nejasno kako to vama nije jasno!!!

Ušli smo u taj rat sa Turskom uprkos ovim politički relevantnim razlozima, izgubili rat i pretrpeli negativne posledice tog izgubljenog rata.

U ovom smislu, doživljavam ovu vašu reč kao poslanicu mržnje, jer mrzite drukčije mišljenje, zalažete se za Nebesku Srbiju, afirmišete duh nekrofilije na ovim prostorima, zahtevate žrtvu u korist smrti, a ne žrtvu u korist života, smrt stavljate ispred života, adorirate ovaj naš narod uznoseći ga do uloge Hrista. Prepoznao sam u vama strukturu mišljenja jednog Nećajeva. „Svaki je član naše zadruge osuđenik. On nema ni sebičnih interesa, ni ličnih stvari, ni osećanja, ni obaveza, ni svojine, pa štaviše ni imena, jer sve što je njegovo